

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

עו.

עין משפט נר מצוה

יב א מ"פ פ"א מלכות ביאת
מקדש ה' ב:

רבינו הגנאל

ולמה לא היה הפן יורד להן
אחת אחת בשנה, ואסיקנא
מפני שיהו מכוונין לבם
לאביהם שבשמים בכל יום.
שמי שהיה לו כמה בנים היה
דואג ואמר אם לא ירד הפן
למחר הרי אני ובני מתין
ברעב, ונמצא תמיד מכוין
לבו לשרים. דבר אחר מפני
משוי הדרך. במבול כתיב
אשרו ושמיתו פתחו,
וכתיב חמש עשרה אמה
מלמעלה גברו המים. וגמרי
דאירבע ארובות שיטרו הדלת,
תנא כמה ארובות יש בדלת
ארבע, וכתיב במן ודלתי
שמים פתח וימטר עליהן מן
לאלול, ונמצא בשתי ארובות
ט"ו אמה, על כל ארובה ד'
אמות וחצי, וכו' דלמות ח'
אמרות, על כל ארובה שבע
אמרות, [אמרות] נמצא ונבחו
של מן ששים אמה, ואסיקנא
ר' אלעזר בגיוריה שוה גמר,
התם כתיב וארובות השמים
נפתחו והכא כתיב ודלתי
שמים פתח, מה פתיחה
דהתם שבע אמות ומחצה על
כל ארובה, אף פתיחה הדיכא
שבע אמות ומחצה על כל
ארובה. תניא איסי בר יהודה
אומר מן שירד לישאל היה
מתגבר ועולה עד שרואין
אותו מלכי מורח ומערב,
שנאמר תערוך לפני שלחן
נגד צוררי וגו'. ודייק אביי
מיהא דאסי דאמר הפן היה
מתגבר ועולה בחשבון
תערוך כדי שיראו אותו הכל.
כסא דדוד לעלמא דאתי
שיטרו כחשבון וריה רכ"א
לוג. יום הכיפורים אסור
באכילה ובשתיה וברחיצה
ובסיכה ובעבולת הסנדל
ובתשמיש המטה. אוקימנא
לאכילא שתייה חזא, והני
ד' מה חמשה כנגד [למשה]
עניוין שבתורה. חד
(ב) בעשור, וחד ויבשרו ג' אך
בעשור ד' שבת שבתון ה'
שבת שבתון. בחי כוליהו
כתיב עני. חמשה כנגד
חמשה. אוקימנא דשתייה
בכלל אכילה היא שנאמר כל
נפש מכם לא האכל דם, וחוב
מדיכתיב ונתחם הכסף בכל
אשר תאוה נפשו בבקר
ובצאן ובכין ובבשר וגו', את
שתייה וקא קרי ליה ואכלת
כו' עד

רבינו הגנאל
ולמה לא היה הפן יורד להן
אחת אחת בשנה, ואסיקנא
מפני שיהו מכוונין לבם
לאביהם שבשמים בכל יום.
שמי שהיה לו כמה בנים היה
דואג ואמר אם לא ירד הפן
למחר הרי אני ובני מתין
ברעב, ונמצא תמיד מכוין
לבו לשרים. דבר אחר מפני
משוי הדרך. במבול כתיב
אשרו ושמיתו פתחו,
וכתיב חמש עשרה אמה
מלמעלה גברו המים. וגמרי
דאירבע ארובות שיטרו הדלת,
תנא כמה ארובות יש בדלת
ארבע, וכתיב במן ודלתי
שמים פתח וימטר עליהן מן
לאלול, ונמצא בשתי ארובות
ט"ו אמה, על כל ארובה ד'
אמות וחצי, וכו' דלמות ח'
אמרות, על כל ארובה שבע
אמרות, [אמרות] נמצא ונבחו
של מן ששים אמה, ואסיקנא
ר' אלעזר בגיוריה שוה גמר,
התם כתיב וארובות השמים
נפתחו והכא כתיב ודלתי
שמים פתח, מה פתיחה
דהתם שבע אמות ומחצה על
כל ארובה, אף פתיחה הדיכא
שבע אמות ומחצה על כל
ארובה. תניא איסי בר יהודה
אומר מן שירד לישאל היה
מתגבר ועולה עד שרואין
אותו מלכי מורח ומערב,
שנאמר תערוך לפני שלחן
נגד צוררי וגו'. ודייק אביי
מיהא דאסי דאמר הפן היה
מתגבר ועולה בחשבון
תערוך כדי שיראו אותו הכל.
כסא דדוד לעלמא דאתי
שיטרו כחשבון וריה רכ"א
לוג. יום הכיפורים אסור
באכילה ובשתיה וברחיצה
ובסיכה ובעבולת הסנדל
ובתשמיש המטה. אוקימנא
לאכילא שתייה חזא, והני
ד' מה חמשה כנגד [למשה]
עניוין שבתורה. חד
(ב) בעשור, וחד ויבשרו ג' אך
בעשור ד' שבת שבתון ה'
שבת שבתון. בחי כוליהו
כתיב עני. חמשה כנגד
חמשה. אוקימנא דשתייה
בכלל אכילה היא שנאמר כל
נפש מכם לא האכל דם, וחוב
מדיכתיב ונתחם הכסף בכל
אשר תאוה נפשו בבקר
ובצאן ובכין ובבשר וגו', את
שתייה וקא קרי ליה ואכלת
כו' עד

16 סיינו קרא דוסימא לנס
לחוקק עולס בעשור לחוש
דמכוי פ'י לחמי מות גירסת
רבינו היא המלוות מכל
הגירסאות שנמלאו כאן.

תוס' ישנים

דנין איש מאיש. והא דכתיב
משא אשם הלאה אין דנין
אלא מלאש סתמא.
מתין ועשירי וחד לזווג.
שהיא מלא קטנה (שלה)
[ושלה] המנוצח צורה.
אם כן נפיש להו שפי. שהיה גובהו יותר מפי' אמה, שהיה ממנה ישראל ג' פרסאות וכו' יוס' יש' מקיים שעות, וכיון דנמתק'ס
שעות נפל לכל העולם טויו נמתק'ס אמה לז' ארובות, א"כ נפל לכל אחת מן השעות (כמהלך) [למהלך] ג' פרסאות לח' ארובות ויחמי
מפי' אמות, שהעולם שם ממות שנה וכו' וכו' (מ"ח) [מ"ח] יש מהלך' י פרסאות וחו' יותר מפי' אמה לפי שנתון זכ. ויהי חמשה
עניוין כנגד בו כו'. לעיל נמשנה פירשמי שהם מודיקין שם ממעט נמי מלמעלה מסמן לכוליהו אקרא דשבתון שבות, והכא נצי כנגד
מן, נמשע פקאן נשע עיקר מן המורה.

זה יהושע. עלה עם משה עד תחומי ההר שנאמר (שמות כד)
ויקם משה ויהושע משחרו ויעל משה אל הר' סיני והמתין לו
יהושע שם כל מ' יום שנאמר וישמע יהושע את קול העם צרעה
למדנו שלא היה עמוהם וסם היה יורד לו מן כנגד כל ישראל: עד

מתי אהה מניצ דברים ומציא עלינו.
מאין לך: חמש עשרה אמה מלמעלה.
אם תאמר מלמעלה לארץ ולא פירש
בזה או בצקעה וכי חמש עשרה בזה.
וכי: סיבה היכי סגיא. היאך עלתה
לראשי ההרים אלא על כרחך מלמעלה
דקרא מן' השמים הוא והכי קאמר
על ידי גשמים גברו ט"ו אמה ומן
התהום יאלו תמלה למלאות הבקעות
והשפלות עד שהשוו לראשי ההרים:
מרוצה. רצה על חזרתה מדה עוצה
מרוצה על הרעה חמש מאות זה
שצמדה עוצה נאמר (שם לה) ונזר
חסד לאלפים וצמדה פורענות הוא
אומר על שלשים ועל רבעים אף
כאן מדה טובה של ירידת המים
רבתה על ירידת המים: המנו
פורענות הוא אומר וארובות השמים.
לא ירד מכול אלא דרך שמי ארובות:
וצמדה עוצה הוא אומר דלתי שמים
פחה. ומנה כמה ארובות יש בארוך
דלת ארבע הרי לז' דלמות ח'
ארובות ואחרי ששמי ארובות הורידו
גשמים גובה ט"ו אמה ח' ארובות
הורידו מן ששים אמות שמי ארובות
מדה טובה מרוצה על של פורענות
וכ"ש ש' אמה ממועטת הימנה: הא
לא דמיא. אר"כ אלעזר המודעי
קאי: פתיחה פתיחה גמר. מה
פתיחה האמורה בארובות המנו
ט"ו לז' ארובות א"כ פתיחה האמורה
בדלתות המנו ט"ו אמה לכל ז'
ארובות: המנו (בכרות לה). דבילהו
ואך צעשור דשור או כשז שנת
שבתון וגו' זכולהו כתיב מענו
ועניסם: אגיגרון. מין מאלל שנותנין
זו יין וכמה מקומות שנינו בתוספ' ז'
אגיגרון ואכסיגרון שנותנין זו יין
שמן: מיא דסילקא. מים ששלקו
זאת מרדנין: דגולה שלקו. של שער
מני יקרי: מידי ומשכר. ואין שכרות
דרך אכילה: קעילי. שם מקום:
תיי

זה יהושע שירד לו מן כנגד כל ישראל כתיב
הכא איש וכתוב התם יקח לך את יהושע בן
נון איש אשר רוח בו ואימא משה דכתיב
והאיש משה ענו מאד דנין איש מאיש ואין
דנין איש מוהאיש שאלו תלמדיו את רבי
שמעון בן יוחי מפני מה לא ירד להם לישראל
מן פעם אחת בשנה אמר להם אמרשול לכם
משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שיש
לו בן אחד פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה
ולא היה מקביל פניו אביו אלא פעם אחת
בשנה עמד ופסק מזונותיו בכל יום והיה
מקביל פני אביו כל יום אף ישראל מי שיש
לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר
שמה לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים
ברעב ונמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן
שבשמים דבר אחר שהיו אוכלין אותו
כשהוא חם דבר אחר מפני משאוי הדרך
(כ) וכבר היה רבי טרפון ורבי ישמעאל וקנים
יושבין ועוסקין בפרשת המנו והיה רבי אלעזר
המודעי יושב ביניהן נענה רבי אלעזר
המודעי ואמר מן שירד להן לישראל היה
גבוה ששים אמה אמר לו רבי טרפון מודעי
עד מתי אתה מגבב דברים ומביא עלינו
אמר לו רבי מקרא אני דורש חמש עשרה
אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים וכי
חמש עשרה אמה בעמק (חמש עשרה
בשפלה) חמש עשרה בהרים וכי מיא שורי
שורי קיימי ועוד תיבה היכי סגיא אלא (כ) נבקעו
כל מעינות תהום רבה עד דאשוו מיא בהדי
טורי והדר חמש עשרה אמה מלמעלה גברו
המים (כ) וכי אי זה מדה מרוצה (כ) מדה טובה או
מדת פורענות הוי אומר מדה טובה (כ) ממדת
פורענות כמדת פורענות הוא אומר וארובות
השמים נפתחו כמדה טובה הוא אומר
ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר
עליהם מן לאכול ורגן שמים נתן למו (כ) כמה ארובות יש בדלת ארבע ארבע
הרי כאן שמונה ונמצא מן שירד להם לישראל גבוה ששים אמה תניא איסי
בן יהודה אומר מן שירד להם לישראל לפני שירד להם לישראל מן שירד להם לישראל מן שירד להם לישראל

הני חמשה הוו אמת שיתא תנן.
מימה לי דקראי נמי כתיבי
שיתא תרי צחרי מות ושלס צלמור
אל הכהנים וחד צפיתסם וי"ל דכי כל
הנפש אשר לא תעונה לא קא חשיב דלא
קחשיב אלא לזיווין מענו ועניסם אכל
האי דלא לזיווין הוא לא קא חשיב:
גמר

בן יהודה אומר מן שירד להם
תערוך לפני שלחן נגד צוררי (כ) וגו' כוסי רידיה
לוגא מחזיק שנא' כוסי רידיה בגימטריא הכי הוי הא לא דמיא התם בארבעין יומין הכא חדא שעתא התם
לכ"ע הכא לישראל לחודיה ונפיש להו שפי (כ) ר' אלעזר המודעי פתיחה פתיחה גמר: אסור באכילה: הני חמשה
עניוין כנגד מי אומר רב חסדא כנגד ה' עניוין שבתורה (כ) ובעשור (כ) ואך בעשור (כ) שבת שבתון (כ) ושבת שבתון
11 והיתה לכם הני חמשה הוו ואנן שיתא תנן (כ) שתייה בכלל אכילה היא דאמר ריש לקיש מנין (כ) לשתייה שהיא
בכלל אכילה שנאמר (כ) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך תירוש חמרא הוא וקרי ליה
ואכלת ממאי ודילמא דאכילה על ידי אגיגרון דאמר רב בר שמואל (כ) אגיגרון מיא דסילקא אכסיגרון מיא
דכולהו שלקי אלא אומר רב אחא בר ריקב מהכא (כ) ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ביין
ובבשר שכר (כ) שתייה הוא וקרייהו רחמנא ואכלת ממאי ודילמא הכא נמי דאכילה על ידי אגיגרון שכר כתב
מידי דמשכר ודילמא דבילה קעילית (כ) דתניא (כ) אכל דבילה קעילית ושתייה דבש וחלב ונכנס למקדש

16 סיינו קרא דוסימא לנס
לחוקק עולס בעשור לחוש
דמכוי פ'י לחמי מות גירסת
רבינו היא המלוות מכל
הגירסאות שנמלאו כאן.

זה יהושע. עלה עם משה עד תחומי ההר שנאמר (שמות כד)
ויקם משה ויהושע משחרו ויעל משה אל הר' סיני והמתין לו
יהושע שם כל מ' יום שנאמר וישמע יהושע את קול העם צרעה
למדנו שלא היה עמוהם וסם היה יורד לו מן כנגד כל ישראל: עד

מתי אהה מניצ דברים ומציא עלינו.
מאין לך: חמש עשרה אמה מלמעלה.
אם תאמר מלמעלה לארץ ולא פירש
בזה או בצקעה וכי חמש עשרה בזה.
וכי: סיבה היכי סגיא. היאך עלתה
לראשי ההרים אלא על כרחך מלמעלה
דקרא מן' השמים הוא והכי קאמר
על ידי גשמים גברו ט"ו אמה ומן
התהום יאלו תמלה למלאות הבקעות
והשפלות עד שהשוו לראשי ההרים:
מרוצה. רצה על חזרתה מדה עוצה
מרוצה על הרעה חמש מאות זה
שצמדה עוצה נאמר (שם לה) ונזר
חסד לאלפים וצמדה פורענות הוא
אומר על שלשים ועל רבעים אף
כאן מדה טובה של ירידת המים
רבתה על ירידת המים: המנו
פורענות הוא אומר וארובות השמים.
לא ירד מכול אלא דרך שמי ארובות:
וצמדה עוצה הוא אומר דלתי שמים
פחה. ומנה כמה ארובות יש בארוך
דלת ארבע הרי לז' דלמות ח'
ארובות ואחרי ששמי ארובות הורידו
גשמים גובה ט"ו אמה ח' ארובות
הורידו מן ששים אמות שמי ארובות
מדה טובה מרוצה על של פורענות
וכ"ש ש' אמה ממועטת הימנה: הא
לא דמיא. אר"כ אלעזר המודעי
קאי: פתיחה פתיחה גמר. מה
פתיחה האמורה בארובות המנו
ט"ו לז' ארובות א"כ פתיחה האמורה
בדלתות המנו ט"ו אמה לכל ז'
ארובות: המנו (בכרות לה). דבילהו
ואך צעשור דשור או כשז שנת
שבתון וגו' זכולהו כתיב מענו
ועניסם: אגיגרון. מין מאלל שנותנין
זו יין וכמה מקומות שנינו בתוספ' ז'
אגיגרון ואכסיגרון שנותנין זו יין
שמן: מיא דסילקא. מים ששלקו
זאת מרדנין: דגולה שלקו. של שער
מני יקרי: מידי ומשכר. ואין שכרות
דרך אכילה: קעילי. שם מקום:
תיי

זה יהושע שירד לו מן כנגד כל ישראל כתיב
הכא איש וכתוב התם יקח לך את יהושע בן
נון איש אשר רוח בו ואימא משה דכתיב
והאיש משה ענו מאד דנין איש מאיש ואין
דנין איש מוהאיש שאלו תלמדיו את רבי
שמעון בן יוחי מפני מה לא ירד להם לישראל
מן פעם אחת בשנה אמר להם אמרשול לכם
משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שיש
לו בן אחד פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה
ולא היה מקביל פניו אביו אלא פעם אחת
בשנה עמד ופסק מזונותיו בכל יום והיה
מקביל פני אביו כל יום אף ישראל מי שיש
לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר
שמה לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים
ברעב ונמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן
שבשמים דבר אחר שהיו אוכלין אותו
כשהוא חם דבר אחר מפני משאוי הדרך
(כ) וכבר היה רבי טרפון ורבי ישמעאל וקנים
יושבין ועוסקין בפרשת המנו והיה רבי אלעזר
המודעי יושב ביניהן נענה רבי אלעזר
המודעי ואמר מן שירד להן לישראל היה
גבוה ששים אמה אמר לו רבי טרפון מודעי
עד מתי אתה מגבב דברים ומביא עלינו
אמר לו רבי מקרא אני דורש חמש עשרה
אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים וכי
חמש עשרה אמה בעמק (חמש עשרה
בשפלה) חמש עשרה בהרים וכי מיא שורי
שורי קיימי ועוד תיבה היכי סגיא אלא (כ) נבקעו
כל מעינות תהום רבה עד דאשוו מיא בהדי
טורי והדר חמש עשרה אמה מלמעלה גברו
המים (כ) וכי אי זה מדה מרוצה (כ) מדה טובה או
מדת פורענות הוי אומר מדה טובה (כ) ממדת
פורענות כמדת פורענות הוא אומר וארובות
השמים נפתחו כמדה טובה הוא אומר
ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר
עליהם מן לאכול ורגן שמים נתן למו (כ) כמה ארובות יש בדלת ארבע ארבע
הרי כאן שמונה ונמצא מן שירד להם לישראל גבוה ששים אמה תניא איסי
בן יהודה אומר מן שירד להם לישראל לפני שירד להם לישראל מן שירד להם לישראל מן שירד להם לישראל

הני חמשה הוו אמת שיתא תנן.
מימה לי דקראי נמי כתיבי
שיתא תרי צחרי מות ושלס צלמור
אל הכהנים וחד צפיתסם וי"ל דכי כל
הנפש אשר לא תעונה לא קא חשיב דלא
קחשיב אלא לזיווין מענו ועניסם אכל
האי דלא לזיווין הוא לא קא חשיב:
גמר

בן יהודה אומר מן שירד להם
תערוך לפני שלחן נגד צוררי (כ) וגו' כוסי רידיה
לוגא מחזיק שנא' כוסי רידיה בגימטריא הכי הוי הא לא דמיא התם בארבעין יומין הכא חדא שעתא התם
לכ"ע הכא לישראל לחודיה ונפיש להו שפי (כ) ר' אלעזר המודעי פתיחה פתיחה גמר: אסור באכילה: הני חמשה
עניוין כנגד מי אומר רב חסדא כנגד ה' עניוין שבתורה (כ) ובעשור (כ) ואך בעשור (כ) שבת שבתון (כ) ושבת שבתון
11 והיתה לכם הני חמשה הוו ואנן שיתא תנן (כ) שתייה בכלל אכילה היא דאמר ריש לקיש מנין (כ) לשתייה שהיא
בכלל אכילה שנאמר (כ) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך תירוש חמרא הוא וקרי ליה
ואכלת ממאי ודילמא דאכילה על ידי אגיגרון דאמר רב בר שמואל (כ) אגיגרון מיא דסילקא אכסיגרון מיא
דכולהו שלקי אלא אומר רב אחא בר ריקב מהכא (כ) ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ביין
ובבשר שכר (כ) שתייה הוא וקרייהו רחמנא ואכלת ממאי ודילמא הכא נמי דאכילה על ידי אגיגרון שכר כתב
מידי דמשכר ודילמא דבילה קעילית (כ) דתניא (כ) אכל דבילה קעילית ושתייה דבש וחלב ונכנס למקדש

16 סיינו קרא דוסימא לנס
לחוקק עולס בעשור לחוש
דמכוי פ'י לחמי מות גירסת
רבינו היא המלוות מכל
הגירסאות שנמלאו כאן.

זה יהושע. עלה עם משה עד תחומי ההר שנאמר (שמות כד)
ויקם משה ויהושע משחרו ויעל משה אל הר' סיני והמתין לו
יהושע שם כל מ' יום שנאמר וישמע יהושע את קול העם צרעה
למדנו שלא היה עמוהם וסם היה יורד לו מן כנגד כל ישראל: עד

מתי אהה מניצ דברים ומציא עלינו.
מאין לך: חמש עשרה אמה מלמעלה.
אם תאמר מלמעלה לארץ ולא פירש
בזה או בצקעה וכי חמש עשרה בזה.
וכי: סיבה היכי סגיא. היאך עלתה
לראשי ההרים אלא על כרחך מלמעלה
דקרא מן' השמים הוא והכי קאמר
על ידי גשמים גברו ט"ו אמה ומן
התהום יאלו תמלה למלאות הבקעות
והשפלות עד שהשוו לראשי ההרים:
מרוצה. רצה על חזרתה מדה עוצה
מרוצה על הרעה חמש מאות זה
שצמדה עוצה נאמר (שם לה) ונזר
חסד לאלפים וצמדה פורענות הוא
אומר על שלשים ועל רבעים אף
כאן מדה טובה של ירידת המים
רבתה על ירידת המים: המנו
פורענות הוא אומר וארובות השמים.
לא ירד מכול אלא דרך שמי ארובות:
וצמדה עוצה הוא אומר דלתי שמים
פחה. ומנה כמה ארובות יש בארוך
דלת ארבע הרי לז' דלמות ח'
ארובות ואחרי ששמי ארובות הורידו
גשמים גובה ט"ו אמה ח' ארובות
הורידו מן ששים אמות שמי ארובות
מדה טובה מרוצה על של פורענות
וכ"ש ש' אמה ממועטת הימנה: הא
לא דמיא. אר"כ אלעזר המודעי
קאי: פתיחה פתיחה גמר. מה
פתיחה האמורה בארובות המנו
ט"ו לז' ארובות א"כ פתיחה האמורה
בדלתות המנו ט"ו אמה לכל ז'
ארובות: המנו (בכרות לה). דבילהו
ואך צעשור דשור או כשז שנת
שבתון וגו' זכולהו כתיב מענו
ועניסם: אגיגרון. מין מאלל שנותנין
זו יין וכמה מקומות שנינו בתוספ' ז'
אגיגרון ואכסיגרון שנותנין זו יין
שמן: מיא דסילקא. מים ששלקו
זאת מרדנין: דגולה שלקו. של שער
מני יקרי: מידי ומשכר. ואין שכרות
דרך אכילה: קעילי. שם מקום:
תיי

זה יהושע שירד לו מן כנגד כל ישראל כתיב
הכא איש וכתוב התם יקח לך את יהושע בן
נון איש אשר רוח בו ואימא משה דכתיב
והאיש משה ענו מאד דנין איש מאיש ואין
דנין איש מוהאיש שאלו תלמדיו את רבי
שמעון בן יוחי מפני מה לא ירד להם לישראל
מן פעם אחת בשנה אמר להם אמרשול לכם
משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שיש
לו בן אחד פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה
ולא היה מקביל פניו אביו אלא פעם אחת
בשנה עמד ופסק מזונותיו בכל יום והיה
מקביל פני אביו כל יום אף ישראל מי שיש
לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר
שמה לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים
ברעב ונמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן
שבשמים דבר אחר שהיו אוכלין אותו
כשהוא חם דבר אחר מפני משאוי הדרך
(כ) וכבר היה רבי טרפון ורבי ישמעאל וקנים
יושבין ועוסקין בפרשת המנו והיה רבי אלעזר
המודעי יושב ביניהן נענה רבי אלעזר
המודעי ואמר מן שירד להן לישראל היה
גבוה ששים אמה אמר לו רבי טרפון מודעי
עד מתי אתה מגבב דברים ומביא עלינו
אמר לו רבי מקרא אני דורש חמש עשרה
אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים וכי
חמש עשרה אמה בעמק (חמש עשרה
בשפלה) חמש עשרה בהרים וכי מיא שורי
שורי קיימי ועוד תיבה היכי סגיא אלא (כ) נבקעו
כל מעינות תהום רבה עד דאשוו מיא בהדי
טורי והדר חמש עשרה אמה מלמעלה גברו
המים (כ) וכי אי זה מדה מרוצה (כ) מדה טובה או
מדת פורענות הוי אומר מדה טובה (כ) ממדת
פורענות כמדת פורענות הוא אומר וארובות
השמים נפתחו כמדה טובה הוא אומר
ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר
עליהם מן לאכול ורגן שמים נתן למו (כ) כמה ארובות יש בדלת ארבע ארבע
הרי כאן שמונה ונמצא מן שירד להם לישראל גבוה ששים אמה תניא איסי
בן יהודה אומר מן שירד להם לישראל לפני שירד להם לישראל מן שירד להם לישראל מן שירד להם לישראל

הני חמשה הוו אמת שיתא תנן.
מימה לי דקראי נמי כתיבי
שיתא תרי צחרי מות ושלס צלמור
אל הכהנים וחד צפיתסם וי"ל דכי כל
הנפש אשר לא תעונה לא קא חשיב דלא
קחשיב אלא לזיווין מענו ועניסם אכל
האי דלא לזיווין הוא לא קא חשיב:
גמר

בן יהודה אומר מן שירד להם
תערוך לפני שלחן נגד צוררי (כ) וגו' כוסי רידיה
לוגא מחזיק שנא' כוסי רידיה בגימטריא הכי הוי הא לא דמיא התם בארבעין יומין הכא חדא שעתא התם
לכ"ע הכא לישראל לחודיה ונפיש להו שפי (כ) ר' אלעזר המודעי פתיחה פתיחה גמר: אסור באכילה: הני חמשה
עניוין כנגד מי אומר רב חסדא כנגד ה' עניוין שבתורה (כ) ובעשור (כ) ואך בעשור (כ) שבת שבתון (כ) ושבת שבתון
11 והיתה לכם הני חמשה הוו ואנן שיתא תנן (כ) שתייה בכלל אכילה היא דאמר ריש לקיש מנין (כ) לשתייה שהיא
בכלל אכילה שנאמר (כ) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך תירוש חמרא הוא וקרי ליה
ואכלת ממאי ודילמא דאכילה על ידי אגיגרון דאמר רב בר שמואל (כ) אגיגרון מיא דסילקא אכסיגרון מיא
דכולהו שלקי אלא אומר רב אחא בר ריקב מהכא (כ) ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ביין
ובבשר שכר (כ) שתייה הוא וקרייהו רחמנא ואכלת ממאי ודילמא הכא נמי דאכילה על ידי אגיגרון שכר כתב
מידי דמשכר ודילמא דבילה קעילית (כ) דתניא (כ) אכל דבילה קעילית ושתייה דבש וחלב ונכנס למקדש